

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»
Коломийський навчально-науковий інститут

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Початкова освіта»

перший рівень вищої освіти
за спеціальністю 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Кваліфікація: бакалавр початкової освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ проф. Цепенда І.Є.

(протокол 6 від «26» 06 2020р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09 2020р.

Ректор _____ проф. Цепенда І.Є.

(наказ № 20/0608 від «18» 08 2020р.)

м. Івано-Франківськ 2020

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми [підпис] д.п.н., проф. Лапко В. В.
Члени робочої групи [підпис] д.п.н., проф. Коваль П. М.
[підпис] к.п.н., доц. Поясик О. І.

ВНЕСЕНО:

Кафедра педагогіки і психології Коломийського навчально-наукового інституту

Протокол № 13 від « 25 » 06 2020 р.
Завідувач кафедри [підпис] к.п.н. Поясик О. І.

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою Коломийського навчально-наукового інституту Протокол № 8 від « 25 » 06 2020 р.
Голова вченої ради [підпис] доц. Плекан Ю. В.

НАДАНО ЧИННОСТІ:

Наказ ректора № 20/06-08 від « 18 » 08 2020 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ З:

06 вересня 2020 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник [підпис]

Рішенням ДАК Міністерства освіти і науки України в 1999 р. напрям підготовки «Початкова освіта» акредитований за IV рівнем на право здійснення освітньої діяльності, пов'язаної з наданням вищої освіти згідно з кваліфікаційними вимогами до освітнього рівня бакалавра, спеціаліста.

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого рівня вищої освіти (Бакалавр) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 013 «Початкова освіта» затверджена ухвалою Вченої ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від 30 серпня 2016 р.), надано чинності наказом ректора від 31 срдня 2016 р. № 57/06-14/с, введена в дію з 01 вересня 2016 р.

Враховуючи розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», редакцію наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648, положення Закону України «Про освіту» (2017 р.), новий Державний стандарт початкової освіти, Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» пропозиції стейкхолдерів, до освітньо-професійної програми було внесено відповідні корективи (протокол засідання Вченої ради університету № 7 від «30» серпня 2019 р.).

Удосконалений варіант освітньо-професійної програми бакалавра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціалізацією 013 Початкова освіта створений робочою групою з урахуванням регіональної освітньої зорієнтованості, ґрунтується на положеннях та результатах сучасних наукових досліджень в галузі педагогіки і спрямована на інноваційну діяльність, у рамках якої можлива подальша професійна та наукова кар'єра. Регіональний контекст виражається у формуванні цілей та програмних результатів навчання ОП з урахуванням практичних рекомендацій, спрямованих на узгодження кадрових потреб об'єднаних територіальних громад (ОТГ) регіону, затребуваних в ОТГ професій, запитів регіонального ринку праці в контексті формування вмій і навичок, які є найбільш актуальними в регіоні.

Освітньо-професійна програма розроблена проектною групою в складі:

1. **Лаппо В. В.**, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і спихології Коломийського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
2. **Коваль П. М.**, доктор педагогічних наук, професор кафедри фахових методик і технологій початкової освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
3. **Поясик О. І.**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки і спихології Коломийського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Граб М. І.**, директор Коломийського ліцею № 1 імені В. Стефаника
2. **Негрич О. М.**, директор Вижньоберезівської гімназії
3. **Рибчин В.В.**, директор Коломийського ліцею № 8
4. **Михайлова Л.М.**, директор Коломийського інклюзивно-ресурсного центру Коломийської міської ради Івано-Франківської області

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 013 «Початкова освіта»

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Коломийський навчально-науковий інститут
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр початкової освіти
Офіційна назва освітньої програми	Початкова освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний: - на базі повної загальної середньої освіти, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців; - на базі ступеня «молодшого бакалавра» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»), 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців; - на базі здобутої вищої освіти (освітній рівень «бакалавр», «спеціаліст», «магістр»), 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців.
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»), наявність ступеня бакалавра, спеціаліста, магістра. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» .
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	2021 рік
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://kikip.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b0/
2. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі освіти, які володіють теоретичними знаннями та сучасними педагогічними технологіями; створення навчально-інформаційного середовища для набуття студентами знань у галузі освіти; забезпечення умов для опанування системою знань про специфіку формування особистості молодшого школяра та теоретико-методичні засади вітчизняної початкової освіти; формування фахових компетентностей для здійснення навчальної, методичної, наукової, виховної та культурної діяльності	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 013 Початкова освіта Спеціалізація Початкова освіта
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна підготовка в галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 013 Початкова освіта спрямована на розвиток і формування професійної компетентності фахівців для організації та здійснення освітнього процесу у початковій школі. Освітня програма забезпечує підготовку вчителів початкової школи. <i>Ключові слова:</i> початкова освіта, методика викладання освітніх галузей початкової освіти, педагогіка, освітній процес, форми, методи, засоби навчання і виховання, контроль і оцінювання навчально-пізнавальної діяльності молодшого школяра, методична робота в школі
Особливості програми	Освітня програма поєднує поглиблене вивчення дисциплін циклів загальної і професійної підготовки, навчальною та виробничою педагогічною, практичною підготовкою із урахуванням специфіки карпатського регіону. Виробнича навчально-виховна педагогічна практика в початкових класах закладів загальної середньої освіти забезпечує впровадження майбутніми фахівцями компетентнісного, діяльнісного, проблемного та індивідуалізованого підходів у роботі з учнями. Унікальність і регіональність ОП охоплює три вектори, кожен з них передбачає: Навчальна діяльність: вивчення етнокультурних та етнопедагогічних особливостей Карпатського регіону в межах навчальних курсів «Історія української культури», «Теорія та методика виховання», «Етнопсихологія» та ін.; навчальна практика (проведення виховних заходів народознавчого спрямування; видання навчально-методичної літератури. Наукові дослідження в контексті наукової проблеми кафедри «Психолого-педагогічні аспекти етнокультурних традицій»: тематика курсових робіт; участь і організація наукових заходів з етнопедагогіки, етнопсихології розвитку освіти Карпатського регіону; публікації статей у збірниках наукових праць та матеріалах міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференцій; видання монографій з етнорегіональної проблематики; співпраця з творчою навчально-науковою лабораторією «Гірська школа Українських Карпат». Виховна робота: екскурсії до музеїв та пам'яток культури Гуцульщини і Покуття; проведення свят народного календаря, участь в етнофестивалях; відвідування виставок народних майстрів Гуцульщини і Покуття; зустрічі з письменниками, художниками Прикарпаття; участь у відзначенні ювілеїв видатних діячів культури, науки і мистецтва Гуцульщини і Покуття; участь в обласному конкурсі творчих робіт Центру досліджень «Покутської трійці»; презентації видань етнокультурної, етнопедагогічної та етнорегіональної тематики; облаштування виховного середовища з елементами етнокультури; залучення студентів до творчих, дослідницьких і культурно-мистецьких проєктів у рамках реалізації цільової соціальної програми «Молодь Прикарпаття». Особливістю ОП є також широкий спектр вибіркового блоку дисциплін, що сприяють формуванню конкурентоздатного фахівця. Склад вибірових дисциплін програми періодично оновлюється, що дозволяє враховувати тенденції розвитку педагогічних наук і зміни в галузі початкової освіти.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність	<u>Випускник може працювати в освітньо-педагогічній сфері відповідно до класифікатора професій ДК 003: 2010 та Закону України «Про освіту» (прийнятий від 05.09.2017, набрав чинності 28.09.2017):</u> - <u>Вчитель початкової школи [2331]</u>

Подальше навчання	Особа, яка здобула вищу освіту першого (бакалаврського) рівня, має право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем.

5. Викладання та оцінювання

Викладання	Студентськоцентроване навчання, самонавчання, проблемно орієнтоване навчання, консультації із викладачами очні та з використанням платформи дистанційного навчання, навчання через навчальну та виробничу педагогічну практики. Студент має можливість обирати дисципліни вільного вибору та організувати власний час.

Оцінювання	Усне та письмове опитування, тестові завдання, контрольні роботи, презентації, ессе, реферати, заліки, усні та письмові екзамени, захист практик, захисти курсових робіт, атестація. Чотирибальна національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); дворівнева національна шкала (зараховано/незараховано); стобальна шкала за системою ЄКТС. Див. <u>Положення про рейтингове оцінювання знань здобувачів вищої освіти.</u>

6. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні
компетентності

КЗ-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

КЗ-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

КЗ-3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

КЗ-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різними стилями мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

КЗ-5. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема учнів початкової школи; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

КЗ-6. Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).

КЗ-7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

КЗ-8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих

	зобов'язань.. КЗ-9. Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами. КЗ-10. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підході до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії. КЗ-11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів. КЗ-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-1. Предметна компетентність. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових ліній зокрема. Види предметних компетентностей: філологічна, математична, технологічна, природничо-наукова, мистецька. СК-1.1. Філологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і філологічної компетентності є лінгвістична, мовленнєва, літературознавча. СК-1.2. Математична компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих математичних знань і умінь, що утворюють світоглядну, теоретичну та операційно-діяльнісну основу освітньої галузі «Математика». Складниками математичної компетентності є арифметична, логічна, алгебраїчна, геометрична та тотожних перетворень. СК-1.3. Технологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих проектно-технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту освітньої галузі «Технології» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками технологічної компетентності є: ІКТ- компетентність, компетентності з техніки обробки матеріалів, технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтво та самообслуговування.

СК-1.4. Природничо-наукова компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих природничо-наукових знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту природознавчого матеріалу відповідної освітньої галузі початкової освіти. Складниками природничо-наукової компетентності є астрономічна, географічна, землезнавча, біологічна (ботанічна, зоологічна, анатомічна, фізіологічна), екологічна, валеологічна.

СК-1.5. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками мистецької компетентності є музична, образотворча, мистецько-синтетична.

СК – 2. Психологічна компетентність. Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна.

СК–2.1. Диференціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, уваги, пам'яті, мислення; вміння застосовувати ці знання при моделюванні ситуацій навчання, виховання й розвитку молодших школярів; спроможність урахувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки учнів; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і спроможність їх урахування у проектуванні педагогічного процесу.

СК – 2.2. Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу /учня початкової школи, взаємостосунки вчителя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні навчально-виховного процесу в початковій школі.

СК – 2.3. Аутопсихологічна. Здатність до адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично орієнтованого мислення вчителя початкової школи, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; інтелектуальна здатність до бачення, постановки й розв'язання проблем особистісного зростання учня; сформованість психологічного мислення вчителя початкової школи; його готовність до природовідповідних дій у процесі навчання (чуття самого себе й міри власних дій як першого вчителя); здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення

педагогічної діяльності з високим рівнем автономності.

СК – 3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна.

СК – 3.1. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

СК – 3.2. Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.

СК – 3.3. Організаційна. Здатність до організації навчально-виховного процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

СК – 4. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету.

Види методичної компетентності (МК) визначаються відповідно до предметів, що вивчаються у початковій школі, наприклад: СК – 4.1. МК у навчанні учнів математики; СК – 4.2. МК у навчанні учнів української мови тощо. Складники методичної компетентності:

СК – 4.1. Нормативна. Здатність учителя користуватися нормативними документами та реалізовувати на практиці цілі і завдання навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі.

СК – 4.2. Варіативна. Здатність учителя працювати за будь-яким навчально-методичним комплектом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета/освітньої галузі в початковій школі, визначених Державним стандартом і навчальною програмою.

СК – 4.3. Спеціально-методична. Здатність до навчання молодших школярів будь-яким елементам змісту програми.

СК – 4.4. Контрольно-оцінювальна. Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів початкової школи, визначених у програмі.

СК – 4.5. Проектувально-моделювальна. Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів у процесі навчання.

СК – 4.6. Технологічна. Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання окремих питань певної освітньої галузі/предмету початкової школи.

СК – 5. Професійно-комунікативна компетентність (ПКК). Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами. Складники професійно-комунікативної компетентності вчителя початкової школи :

СК – 5.1. Емоційна. Здатність педагога усвідомлювати та визнавати власні почуття, а також почуття інших суб'єктів навчально-виховного середовища; здатність до самомотивації та керування власними емоціями у стосунках із вихованцями, колегами, батьками.

СК – 5.2. Вербально-логічна. Здатність педагога володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.

СК – 5.3. Інтерактивна. Здатність педагога організовувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища.

СК – 5.4. Соціально-комунікативна. Здатність учителя в будь-якій педагогічній ситуації орієнтуватися на всіх учасників навчально-виховного середовища, приймати правильні рішення і, як наслідок, досягати поставленої мети навчання й виховання.

	<i>СК – 5.5. Технічна.</i> Здатність викладача забезпечити процесуальний бік педагогічного спілкування; володіння технікою педагогічного спілкування з суб'єктами навчально-виховного середовища. <i>СК – 5.6. Предметно-змістова.</i> Володіння змістовим аспектом комунікації, термінологією, мовленнєвими конструкціями, що притаманні всім предметам, визначеним навчальним планом початкової школи та здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності вчителя початкових класів.

Код	7. Програмні результати навчання
ЗНАННЯ	
РН1	Здатність демонструвати знання сучасних теоретичних основ освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.
РН2	Здатність визначати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи (педагогічна компетентність + ПКК); структуру календарно-тематичного планування, особливості ведення журналу обліку успішності учнів. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.
РН3	Здатність враховувати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи.
РН4	Здатність застосовувати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.
РН5	Здатність визначати сутність методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.
РН6	Здатність до застосування нормативних документів, що регламентують початкову освіту: Державного стандарту початкової освіти, навчальних програм предметів, які вивчаються в початковій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.
ПРОФЕСІЙНІ ВМІННЯ І НАВИЧКИ	
РН7	Здатність застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих задач.
РН8	Уміння проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.
РН9	Здатність до моделювання процесу навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.
РН10	Уміння проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі з певного предмету.
РН11	Здатність до проведення уроків в початковій школі, аналізу уроку щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.

PH12	Здатність до проектування змісту і методики проведення виховних заходів для учнів початкової школи.
КОМУНІКАЦІЯ	
PH13	Здатність до здійснення комунікації, зорієнтованої мовленнєве спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних задач.
PH14	Здатність прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.
PH15	Здатність до використання засобів вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя.
АВТОНОМНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	
PH16	Здатність до навчання упродовж життя і удосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.
PH17	Здатність аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.
PH18	Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

8.Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньої програми здійснює професорсько-викладацький колектив кафедр педагогіки і психології, філології, соціально-економічних та природничих дисциплін Коломийського навчально-наукового інституту та кафедр безпеки життєдіяльності, фахових методик і технологій початкової освіти, педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, загальної та клінічної психології ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає чинним нормативним актам. Навчально-виховний процес здійснюється за адресою вул. Лисенка, 8, м.Коломия. Для використання під час навчання за виділено загальну площу 2230,7 м ² . Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів відповідає встановленим вимогам. Функціонує читальний зал бібліотеки, актова зала з системою мультимедіа. В інституті є вільний доступ до мережі Інтернет через бездротовий зв'язок (Wi-Fi), Студенти мають змогу користуватися комп'ютерною технікою інституту.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформація про освітньо-професійну програму «Початкова освіта», навчальний план, правила прийому, навчально-методичне забезпечення спеціальності «Початкова освіта», контакти тощо розміщена на офіційному web-сайті Коломийського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://knni.pnu.edu.ua/ Освітній процес у повному обсязі забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки Коломийського навчально-наукового інституту та Наукової бібліотеки університету http://lib.pnu.edu.ua/ , веб-ресурсами університету. Інформаційні ресурси бібліотеки формуються відповідно до предметної сфери освітньо-професійної

	програми та сучасних наукових тенденцій в галузі початкової освіти. Доступ до бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету. Наково-педагогічні працівники розробляють та оновлюють навчально-методичне забезпечення дисциплін, яке розміщують на сайті кафедри (силабуси дисциплін), платформі дистанційного навчання, у бібліотечних фондах (хрестоматії, репозитарії).
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність реалізується через участь викладачів і студентів у наукових конференціях, тренінгах, онлайн-курсах, онлайн-вебінарах, проведеннях спільних досліджень, підготовки спільних публікацій. На основі двосторонніх договорів між ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» і вищими навчальними закладами та науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна академічна мобільність на ОП регулюються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://knni.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/43/2020/01/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%83-%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf Інтернаціоналізація наукової діяльності, академічної та наукової мобільності студентів і професорсько-викладацького складу в розрізі програм ERASMUS+, Coursera, Prometheus, MoPed та участі у міжнародних наукових конференціях (Канада, Польща, Чехія, Угорщина, Болгарія, Республіка Білорусь, Казахстан, Швеція, США) та мають публікації у зарубіжних наукових виданнях, що індексуються в науково метричних базах Scopus, Web of Science
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних студентів не передбачено

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
OK1.1	Історія України	3	залік
OK1.2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
OK1.3	Філософія	3	залік
OK1.4	Іноземна мова	3	екзамен
OK1.5	Фізична культура		
OK2.1	Основи педагогіки зі ступом до спеціальності	6	екзамен
OK2.2	Історія педагогіки	3	
OK2.3	Сучасні інформаційні технології з основами інформатики та програмування	3	екзамен
OK2.4	Анатомія, фізіологія дітей з основами генетики та валеології	3	залік
OK2.5	Дидактика	6	екзамен
OK2.6	Теорія та методика виховання	5	екзамен
OK2.7	Педагогічна майстерність	3	екзамен
OK2.8	Математика	9	екзамен
OK2.9	Дитяча література	6	екзамен
OK2.10	Сучасна українська мова з практикумом	6	екзамен
OK2.11	Основи природознавства	3	екзамен
OK2.12	Методика навчання математичної освітньої галузі	9	екзамен
OK2.13	Методика навчання технологічної освітньої галузі	3	екзамен
OK2.14	Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі	8	Екзамен
OK2.15	Методика навчання освітньої галузі "Соціальна і здоров'язбережувальна"	5	залік
OK2.16	Методика навчання інформатичної освітньої галузі	3	Екзамен
OK2.17	Методика навчання природничої освітньої галузі	6	екзамен
OK2.18	Методика навчання освітньої галузі "Громадянська та історична"	3	залік
OK2.19	Музичне мистецтва з методикою навчання	3	залік
OK.20	Образотворче мистецтва з методикою навчання	3	залік
OK2.21	Методика навчання фізкультурної освітньої галузі	3	екзамен
OK2.22	Основи педагогічних досліджень	3	екзамен
OK2.23	Педагогічна інноватика	3	залік
OK2.24	Основи інклюзивної освіти	3	екзамен
OK2.25	Медіадидактика	3	залік
OK2.26	Практичний курс англійської мови	6	екзамен
OK2.27	Психологія загальна	3	екзамен
OK 2.28	Психологія педагогічна	3	екзамен
ПП 2.1	Навчальна практика (ознайомлювальна)	3	залік
ПП 2.2	Навчальна практика (ознайомлювальна в НУШ)	6	залік
ПП 2.3	Виробнича практика 1	12	залік
ПП 2.4	Виробнича практика 2	15	залік
ПП 2.5	Курсова робота з педагогіки	3	курсорова робота

ПП 2.6	Курсова робота з методик початкової освіти	3	курсова робота
ПП2.7	Атестація (фаховий екзамен з педагогіки початкової освіти)	1,5	екзамен
ПП 2.8	Атестація (комплексний екзамен із окремих методик початкової освіти) або кваліфікаційна робота	1,5	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
ВК1.2.1	Сімейне право	3	залік
ВК1.2.2	Трудове право		
ВК1.2.3	Основи правознавства		
ВК1.2.4	Актуальні проблеми економіки	3	залік
ВК1.2.5	Основи економічної теорії		
ВК1.2.6	Економіка праці		
ВК1.2.7	Релігієзнавство	3	залік
ВК1.2.8	Соціологія		
ВК1.2.9	Політологія		
ВК 2.1	Методика хореографічної роботи в ПШ	3	залік
ВК 2.2	Основи хореографії з методикою навчання		
ВК 2.3	Організація педагогічного процесу в початковій школі	3	екзамен
ВК 2.4	Педагогічний менеджмент		
Блок 1			
ВК 2.5	Дошкільна педагогіка	3	залік
ВК 2.6	Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва та художньої праці	3	залік
ВК 2.7	Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти	3	залік
ВК 2.8	Ознайомлення дітей з довкіллям та розвиток рідного мовлення	3	залік
ВК 2.9	Теорія та методика формування елем. матем. уявлень та ознай. дітей з природою	6	залік, екзамен
ВК 2.10	Курсова робота з дисциплін вільного вибору	3	курсова робота
Блок 2			
ВК 2.11	Соціальна психологія	3	залік
ВК 2.12	Етнопсихологія	3	залік
ВК 2.13	Психологічна консультація	3	залік
ВК 2.14	Психотерапія з практикумом	3	залік
ВК 2.15	Психолого-педагогічний експеримент	6	залік, екзамен
ВК 2.10	Курсова робота з дисциплін вільного вибору	3	курсова робота
ВК 2.16	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	екзамен
ВК 2.17	Екологія дитинства		
ВК 2.18	Основи культури і техніки мовлення	3	екзамен
ВК 2.19	Основи риторики		
ВК 2.20	Актуальні проблеми НУШ в освітньому просторі Гуцульщини і Покуття	6	залік
ВК 2.21	Етнопедогогіка		
ВК 2.22	Технології соціально-педагогічної діяльності в ПШ		

ВК 2.23	Основи формування комунікативної компетентності молодшого школяра	3	залік
ВК 2.24	Література та інклюзія		
ВК 2.25	Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі		
ВК 2.26	Особливості проведення уроків у малочисельній школі	3	залік
ВК 2.27	Практикум з математики		
ВК 2.28.	Психолого-педагогічна та професійна підготовка вчителя початкових класів: регіональний аспект		
ВК 2.29	Практикум з методики математики	3	залік
ВК 2.30	Методика розв'язування задач з логічним навантаженням		
ВК 2.31	Нетипові методи розв'язання математичних задач		
ВК 2.32	Розвиток творчих здібностей молодших школярів	3	залік
ВК 2.33	Іноваційні концепції музичного виховання учнів		
ВК 2.34	Формування лексико-народознавчої компетентності майбутніх вчителів початкової школи		
	Загальний обсяг вибіркового компонента	60	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр	
Історія України (3 кредити)	Філософія (3 кредити)	Дидактика (6 кредитів)	Українська мова (за професійним спрямуванням) (3 кредити)	Теорія та методика виховання (5 кредитів)	Педагогічна майстерність (3 кредити)	Основи інклюзивної освіти (3 кредити)	Організація педагогічного процесу в ПШ /Педагогічний менеджмент (3 кредити)	
Основи педагогіки зі вступом до спеціальності (6 кредитів)	Математика (9 кредитів)			Методика навчання математичної освітньої галузі (9 кредитів)			Ознайомлення дітей з довкіллям та розвиток рідного мовлення / Психотерапія з практикумом (3 кредити)	
Історія педагогіки (3 кредити)	Сучасна українська мова з практикумом (6 кредитів)		Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (8 кредитів)		Педагогічна інноватика (3 кредити)	Теорія та методика ФВ та валеологічної освіти / психологічна консультація (3 кредити)	Актуальні проблеми НУШ в освітньому просторі Гуцульщини і Покуття/ Етнопедагогік а /Технології соціально- педагогічної діяльності в ПШ (6 кредитів)	
Сучасні інформаційні технології з основами інформатики та програмування (3 кредити)	Іноземна мова (3 кредити)	Психологія педагогічна (3 кредити)	Методика навчання інформатичної освітньої галузі (3 кредити)	Методика навчання технологічної освітньої галузі (3 кредити)	Дошкільна педагогіка / Соціальна психологія (3 кредити)	Теорія та методика формування елем.матем.уявлень та ознай.дітей з природою / Психолого-педагогічний експеримент (6 кредитів)		
Анатомія, фізіологія дітей з основами генетики та валеології (3 кредити)	Практичний курс англійської мови (6 кредитів)		Методика навчання освітньої галузі «Соціальна і здоров'я- збережувальна» (5 кредитів)			Основи ОМ з методикою керівництва та художньої праці / Етнопсихологія (3 кредити)	Виробнича практика II (15 кредитів)	Основи формування комуникат. компетентності молодшого школяра /Література та

						інклюзія/ Інформаційно-комунікаційні технології в ПШ (3 кредити)	
Дитяча література (6 кредитів)	Основи природознавства (3 кредити)	Актуальні проблеми економіки/ Основи економічної теорії/ Економіка праці (3 кредити)	Методика навчання природничої освітньої галузі (6 кредитів)		Виробнича практика I (12 кредитів)	Курсова робота з методик початкової освіти (3 кредити)	Практикум з методики математики /Методика розв'язування задач з логічним навантаженням / Нетипові методи розв'язування математичних задач (3 кредити)
Психологія загальна (3 кредити)	Основи педагогічних досліджень (3 кредити)	Релігієзнавство/ Соціологія/ Політологія (3 кредити)	Методика навчання фізкультурної освітньої галузі (3 кредити)	Методика навчання освітньої галузі «Громадянська та історична» (3 кредити)	Курсова робота з педагогіки (3 кредити)		Практикум з методики математики /Методика розв'язування задач з логічним навантаженням / Нетипові методи розв'язування математичних задач (3 кредити)
Безпека життєдіяльності та цивільний захист/ Екологія дитинства (3 кредити)	Навчальна практика (ознайомлювальна) (3 кредити)	Навчальна практика (ознайомлювальна в НУШ) (6 кредитів)	Медіадидактика (3 кредити)	Музичне мистецтво з методикою навчання (3 кредити)			Курсова робота дисциплін вільного вибору (3 кредити)
	Сімейне право/ Трудове право/ Основи правознавства (3 кредити)		Методика хореографічної роботи в ПШ / Основи хореографії з методикою навчання (3 кредити)	Образотворче мистецтво з методикою навчання (3 кредити)			Розвиток творчих здібностей молодших школярів/ Іноваційні концепції музичного виховання учнів/ Формування лексико-народознавчої компетентності майбутніх вчителів початкової школи (3 кредити)
	Основи		Розвиток творчих				Атестація

	культури і техніки мовлення/ Основи риторики (3 кредити)		здібностей молодших школярів / Інноваційні концепції музичного виховання учнів/ Формування лексико-народознавчої компетентності майбутніх вчителів ПШ (3 кредити)				(фах.екзамен з з педагогіки початкової освіти (1,5 кредити) Атестація (комплексний екзамен з фахових методик ПО) (1,5 кредити)

	Обов'язкові компоненти ОП
	Дисципліни вільного вибору студента
	Практична підготовка

3. Форма атестації здобувачів освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 013 «Початкова освіта» проводиться у вигляді комплексного екзамену з фахових методик початкової освіти або кваліфікаційної роботи та фахового екзамену з педагогіки початкової освіти і завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Вчитель початкової школи.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

